

ZOEK OP TREFWOORD:

zoek op trefwoord

ZOEK ▶

UITZENDINGEN VAN:

november

2006

LAAT ZIEN ▶

UITZENDINGEN

LAATSTE NIEUWS

KETINGVRAAG

KWESTIES

DE KOOKPLAAT

DE BIJSLUITER

REAGEER

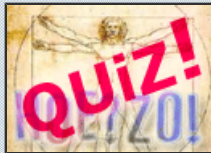
REDACTIE

RSS EN PODCAST

HET PROEFLAB

COLUMNS

CONTACT

Audio-slideshow

LAATSTE NIEUWS

Het laatste nieuws vindt u hieronder. Op zoek naar een bepaald onderwerp? U kunt ook zoeken op trefwoord

ALTRUISME ONDER DWANG

De bijenkoningin heeft alleenrecht op voortplanting

2 november 2006

Het toppunt van zelfopoffering is wel vrijwillig af te zien van voortplanting. Mieren, wespen en bijen doen dat. Maar ze doen dat niet uit zichzelf, ontdekten twee biologen in Berlijn. Hun verhaal staat deze week in *Nature*.

Bij insecten die in een kolonie wonen, heeft de koningin het alleenrecht op voortplanting. De andere vrouwtjes zorgen als werksters voor het nageslacht, maar planten zichzelf niet voort. Dat hoeft ook niet, want genetisch zijn ze bijna gelijk aan de koningin. Eén voor allen, zogezegd.

Althans, dat dacht iedereen. Maar deze week komen twee biologen, Tom Wenseleers en Francis Ratnieks, van het Instituut voor Voortgezette Studie in Berlijn met een heel ander verhaal. Vrouwtjes zien niet vrijwillig af van voortplanting, ontdekten ze, maar hun eieren worden geroofd en afgevoerd. Hoe effectiever dat gebeurt, des te kleiner is het percentage werksters dat zich voortplant. Bij de honingbij wordt 98 van de illegale eitjes afgevoerd en plant minder dan 1 procent zich voort: de koningin zelf. Als de eierpatrouille minder scherp is, stijgt het percentage moeders.

In het zelfde onderzoek hielpen nog een andere mythe om zeep. Men dacht dat werksters zich minder zouden voortplanten naarmate ze meer onderling verwant waren. Ook dat klopt niet. Hoe groter de verwantschap, des te groter ook het percentage vrouwtjes dat zich voortplant. Dat lijkt vreemd en de onderzoekers verklaren het door te stellen dat minder verwante werksters sneller de eieren van hun concurrenten ruimen. En een strengere handhaving leidt tot een kleiner percentage werksters dat zich voortplant, hadden we gezien.

De onderzoekers werkten met negen wespesoorten en een bijenvolkje, maar ze deinsden er niet voor terug om conclusies te trekken over de menselijke samenleving. Hoe strenger de wetshandhaving, schrijven ze, hoe minder neiging tot asociaal gedrag.

COLOFON | HELP | DISCLAIMER

ANDER NIEUWS

2 NOVEMBER 2006

1 NOVEMBER 2006

26 OKTOBER 2006

19 OKTOBER 2006

28 SEPTEMBER 2006

26 SEPTEMBER 2006

21 SEPTEMBER 2006

20 SEPTEMBER 2006

14 SEPTEMBER 2006

12 SEPTEMBER 2006

7 SEPTEMBER 2006

5 SEPTEMBER 2006

14 JULI 2006

13 JULI 2006

12 JULI 2006

11 JULI 2006

10 JULI 2006

7 JULI 2006

6 JULI 2006

4 JULI 2006